

Będą szukali śladów Zaginionej Kolonii

9 czerwca 2018

Zaginiona kolonia Roanoke do dzisiaj pobudza wyobraźnię. Tajemnicze zniknięcie jej mieszkańców do dzisiaj nie zostało wyjaśnione. „Wierzę, że nasz projekt powtórnych wykopalisk przyniesie odpowiedzi na pytania, z którymi pozostawiły nas dotychczasowe badania polowe” – mówi archeolog Eric Kligelhofer, wiceprezes ds. badawczych w niedochodowej First Colony Foundation.

Pierwsi koloniści przybyli na wyspę Roanoke w 1585 roku. Była to ponad setka mężczyzn, wśród których znajdowali się pierwsi praktykujący Żydzi w Ameryce oraz metalurg Joachim Gans z Pragi i naukowiec Thomas Harriot. Koloniści zbudowali na północnym krańcu wyspy spore miasto, a Gans i Harriot stworzyli własne laboratorium. Jednak po tym, jak koloniści zabili wodza lokalnego plemienia Indianie stali się wrogo nastawieni i po mniej niż roku osadnicy powrócili do Anglii.

W 1587 roku na Roanoke przybyła druga fala kolonistów. Wśród ponad 100 osób znajdowały się też kobiety i dzieci. Gubernator nowej kolonii, John White, wrócił do Anglii po zapasy i więcej osadników. W tym czasie Anglia prowadziła wojnę z Hiszpanią, przez co White nie mógł szybko wrócić do Ameryki. Gdy 3 lata później przybył na Roanoke okazało się, że po kolonistach nie ma ani śladu. Jedyne, co znaleziono to słowo CROATOAN wyryte na palisadzie otaczającej kolonię oraz litery C-R-O wyryte na jednym z drzew. Croatoan to ówczesna nazwa dzisiejszej wyspy Hatteras, która znajduje się kilkadziesiąt kilometrów na południe od Roanoke. White nie był jednak w stanie przeprowadzić poszukiwań, nie wiadomo więc, czy koloniści udali się na Croatoan.

W 1819 roku na Roanoke przybył prezydent James Monroe. Do tego

czasu z osady na Roanoke pozostał tylko zarys ziemnego fortu, zbudowanego prawdopodobnie przez pierwszą falę kolonistów. W latach 90. XIX wieku i latach 40. XX wieku prowadzono prace wykopaliskowe, ale nie przyniosły one żadnych rezultatów. Dopiero w latach 90. ubiegłego wieku ekspedycja archeologiczna prowadzona przez Ivora Noela Hume'a z The Colonial Williamsburg Foundation odkryła pozostałości laboratorium, w którym Gans badał skały pod kątem obecności w nich minerałów, a Harriot prowadził eksperymenty z roślinami leczniczymi. Dalsze prace Hume'a przyniosły sensacyjne odkrycie. Otóż zdaniem archeologów odkryty wcześniej fort ziemny został zbudowany później niż laboratorium i prawdopodobnie nie pochodził nawet z czasów elżbietańskich. Wnioski Hume'a były tak kontrowersyjne, że dopiero w najbliższych miesiącach doczekamy się publikacji jego pracy.

Teraz uczeni przygotowują się do kolejnych wykopalisk. We wrześniu chcą ponownie zbadać pozostałości laboratorium, by określić jego rozmiary i rozkład. W październiku rozpoczną się wykopaliska na podlegającej szybkiej erozji pobliskiej skarpie. Archeolodzy mają nadzieję, że obecnie ich praca będzie znacznie bardziej owocna, gdyż mogą użyć nowych technik i wiedzę, gdzie warto kopać.

Ich zapał studzą jednak geolodzy. Uważają oni, że wszelkie pozostałości po Zaginionej Kolonii zostały zabrane przez ocean. J.P. Walsh z Uniwersytetu Karoliny Północnej, który pracował na Roanoke mówi, że w ciągu ostatnich 400 lat północny kraniec wyspy utracił około 750 metrów terenu. Huragany i silne prądy morskie zniszczyły wszelkie ślady działalności człowieka.

Jednak Klingelhofer odrzuca te stwierdzenia. Jego zdaniem zmiany, o których mówi Walsh, zaszły od ostatniej epoki lodowej, a nie od roku 1585. Z taką opinią zgadza się archeolog Guy Prentice. Jeśli popatrzymy na mapy z XVIII wieku, to zobaczymy, że geografia wyspy nie zmieniła się zbyt wiele. „Nie kupuję stwierdzenia, że zniknęły setki metrów.”

Obaj uczeni przypominają, że podobnie mówiono o kolonii Jamestown w Wirginii, założonej kilkadziesiąt lat po Roanoke. Przez dekady sądzono, iż erozja zniszczyła wszelkie ślady po kolonii. Tymczasem w latach 90. archeolodzy odkopali liczne artefakty z Jamestown.

Archeolodzy bardzo się spieszą. Zmieniający się klimat i rosnący poziom oceanów może bowiem zagrozić wszelkim śladom, które mogły zostać po Roanoke.

Autorstwo: Mariusz Błoński

Na podstawie: Science.com

Źródło: KopalniaWiedzy.pl